

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest ukierunkowana na realizację następujących celów:

- zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- doprowadzenie (w miarę możliwości) do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin,
- integracja osób i rodzin ze środowiskiem,
- zapobieganie powstaniu trudnych sytuacji życiowych, których powstanie powodowałoby potrzebę korzystania z pomocy,
- umacnianie rodziny.

Przesłanki uzasadniające przyznanie pomocy społecznej

Wymogi, jakie musi spełniać podmiot ubiegający się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej, będą zależały od rodzaju świadczenia. Można wyodrębnić następujące grupy sytuacji:

- podmioty ubiegające się o przyznanie świadczenia pieniężnego – w tym przypadku istotne będą dwa elementy: sytuacja dochodowa osoby i rodziny oraz niezbędność występowania okoliczności, która powoduje, że osoba lub rodzina nie jest w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.
- osoby ubiegające się o usługi opiekuńcze – istotne jest spełnienie wymogu związanego z sytuacją osobistą danej osoby, sprowadzająca się do niezbędności skorzystania z pomocy innej osoby z uwagi na niemożność zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, wynikających z wieku, choroby lub niepełnosprawności.
- opieka nad dzieckiem i rodziną – realizowana jest, gdy zaistnieje określona sytuacja faktyczna, a mianowicie rodzina nie będzie w stanie w sposób prawidłowy realizować swojej funkcji.
- osoby ubiegające się o świadczenia realizowane w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej – w tym zakresie sytuacja dochodowa osoby nie jest decydująca, chociaż nie jest bez znaczenia, ma znaczenie dla ustalenia zwrotu wydatków poniesionych przez podmioty udzielające świadczenia. Kluczową rolę odgrywa tutaj sytuacja osobista ubiegającego się o świadczenie, w szczególności jego stan zdrowia lub konieczność zapewnienia opieki wynikająca z sytuacji osobistej, np. bezdomności, niepełnosprawności, choroby psychicznej.

Jak wspomniano wyżej kryterium dochodowe ma szczególne znaczenie przy przyznaniu świadczeń pieniężnych (patrz rodzaje świadczeń). **Obecnie kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej wynosi 776,00 zł, natomiast kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosi 600,00 zł.** Prawo do świadczeń z pomocy społecznej z wyłączeniem: zasiłku celowego z tyt. zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy pieniężnej dla rodziny zastępczej, pomocy dla cudzoziemca, przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł
- osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza kwoty 600,00 zł

przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;

10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
12. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
13. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
14. alkoholizmu lub narkomanii;
15. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
16. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodzaje świadczeń z pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Świadczenia pieniężne udzielane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu to:

Pomoc finansowa

Świadczenia finansowe przyznawane na zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej to:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie.

Zasiłek stały (art. 37 ustawy o pomocy społecznej) przysługuje:

- Pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- Pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Całkowita niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidzkiej lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niezdolność do pracy z tytułu wieku oznacza ukończone przez kobietę 60 lat i 65 lat ukończone przez mężczyznę.

Wysokość zasiłku stałego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż: 645,00 zł
- w przypadku osoby w rodzinie zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje. Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego. Do dochodu osoby ubiegającej się i pobierającej zasiłek stały nie wlicza się

kwoty zasiłku okresowego.

Zasiłek okresowy (art. 38 ustawy o pomocy społecznej) przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Świadczenie to przyznaje się w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Poprzez dochód rodziny należy rozumieć sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie ustalonych zgodnie z art. 8 ust. 3 – 13 ustawy.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20zł miesięcznie. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym pobierającą zasiłek okresowy, może być on wypłacany nadal niezależnie od dochodu, do dnia wynikającego z decyzji przyznającej zasiłek okresowy, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba została zatrudniona (w tej sytuacji zasiłek okresowy jest wypłacany niezależnie od dochodu, nie częściej niż raz na 2 lata.)

Zasiłek celowy (art. 39 ustawy o pomocy społecznej) może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Świadczenie to można przyznać w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zgodnie z art. 40 ustawy zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy:

- osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego,
- osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Natomiast na podstawie art. 41 ustawy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi
- zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego (w tym

przypadku zasiłek celowy może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną)

Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie (Art. 43 ustawy o pomocy społecznej) Osobie albo rodzinie może być przyznana pomoc w formie pieniężnej lub rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia. Pomoc w formie pieniężnej w celu ekonomicznego usamodzielnienia może być przyznana w formie jednorazowego zasiłku celowego lub nieoprocentowanej pożyczki. Warunki udzielenia i spłaty pożyczki oraz jej zabezpieczenie określa się w umowie z gminą. Pożyczka może być umorzona w całości lub w części, jeżeli przyczyni się to do szybszego osiągnięcia celów pomocy społecznej. Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym. Podstawą odmowy przyznania albo ograniczenia rozmiarów pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie może być uchylanie się przez osobę lub rodzinę ubiegającą się o pomoc od podjęcia odpowiedniej pracy w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo poddania się przeszkoleniu zawodowemu. Pomoc w celu ekonomicznego usamodzielnienia nie przysługuje, jeżeli osoba lub rodzina ubiegająca się otrzymała już pomoc na ten cel z innego źródła.

Pomoc niefinansowa

Świadczenia niefinansowe udzielane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

- schronienie,
- ubranie,
- posiłki,
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- składki na ubezpieczenie społeczne,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Schronienie (Art. 48 ustawy o pomocy społecznej) Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Ubranie (Art. 48 ustawy o pomocy społecznej) Osoba lub rodzina ma prawo do ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

Posiłki (Art. 48 ustawy o pomocy społecznej) Osoba lub rodzina ma prawo do posiłku, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc taka może być udzielona doraźnie lub okresowo w postaci jednego gorącego posiłku dziennie i przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Posiłki przyznawane są również dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole.

Świadczenia w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" W ramach Programu są realizowane działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- dzieciom do 7 roku życia,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Świadczenia te realizowane są w formie:

- posiłku,
- świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc ta może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego (patrz art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej).

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (art. 50 ustawy o pomocy społecznej) Pomoc w tej formie przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości,
- zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, termin i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi określa w drodze rozporządzenia Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia.

Praca socjalna (art. 45 ustawy o pomocy społecznej) Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.

Poradnictwo specjalistyczne (art. 46 ustawy o pomocy społecznej) Poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Interwencja kryzysowa (art. 47 ustawy o pomocy społecznej) interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Pomocą tą obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W

ramach takich działań udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę. Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Składki na ubezpieczenie społeczne (art. 42 ustawy o pomocy społecznej) Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury albo renty. Dotyczy to również osób, które w związku z koniecznością sprawowania opieki pozostają na bezpłatnym urlopie. Przez ojca i matkę należy rozumieć również ojca i matkę współmałżonka. Konieczność sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad osobami, o których mowa powyżej, stwierdza lekarz ubezpieczenia zdrowotnego w zaświadczeniu wydanym nie wcześniej niż na 14 dni przed złożeniem wniosku o przyznanie świadczenia.

Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w wysokości określonej przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych jest opłacana przez okres sprawowania opieki.

Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie przysługuje osobie, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia:

- ukończyła 50 lat i nie posiada okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) wynoszącego co najmniej 10 lat;
- posiada okres ubezpieczenia (składkowy i nieskładkowy) wynoszący 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Przy ustalaniu okresu ubezpieczenia, o którym wyżej mowa, okresy nieskładkowe ustala się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (art.66 ust.1 pkt 26 i 29 oraz art. 73 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) Ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osobę:

- pobierającą zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu,
- bezdomną wychodzącą z bezdomności niepodlegającą obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Umieszczenie w domu pomocy społecznej Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Warunki przyznawania świadczeń z pomocy społecznej

Aby uzyskać pomoc z zakresu pomocy społecznej, należy zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńcu i złożyć wniosek o pomoc. Osoby, które nigdy wcześniej tego nie robiły mogą skorzystać w tym zakresie z pomocy pracownika socjalnego. Ustawa przewiduje również możliwość udzielenia pomocy na wniosek przedstawiciela ustawowego albo innej osoby np. sąsiada osoby starszej. Wymagana jest jednak w takiej sytuacji zgoda osoby, dla której pomoc ma być kierowana. Odnośnie pomocy społecznej nie ma ustalonych sztywnych terminów, w których można składać wnioski, można to robić w każdym terminie. Ustawa uzależnia przyznanie świadczenia od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, należy się, więc liczyć z wizytą pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia podjęcia wiadomości o potrzebie przyznania pomocy, natomiast w sprawach nie cierpiących zwłoki wywiad przeprowadzany jest w terminie 2 dni. W trakcie wywiadu pracownik socjalny ustala sytuację osobistą, rodzinną i dochodową osoby lub rodziny.

Należy się liczyć, iż niezbędne będzie przedstawienie różnych dokumentów. Jakże to będą dokumenty, zależy to od indywidualnego przypadku. Osoba występująca o pomoc powinna udokumentować pracownikowi socjalnemu swoją trudną sytuację życiową i w tym celu pracownik socjalny może domagać się następujących dokumentów:

- dowód osobisty lub inny dokument stwierdzający tożsamość,
- skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka lub książeczki zdrowia dziecka,
- dokumentów określających status cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej (w przypadku cudzoziemców),
- decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej,
- orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydanego przed dniem 1 września 1997 r., orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji, orzeczenia komisji lekarskiej,
- orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia (za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku), zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe,
- zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia (za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku) uzyskiwanego na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), zawierającego informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe,
- zaświadczenia albo oświadczenia o okresie zatrudnienia, w tym o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych,
- dowodu otrzymania renty, emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej,
- zaświadczenia urzędu gminy albo oświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych,
- zaświadczenia albo oświadczenia o kontynuowaniu nauki w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej,
- decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo oświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy,
- decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu kapitału początkowego,
- zaświadczenia albo oświadczenia o zobowiązaniu do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników,
- dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników,

- dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą,
- zaświadczenia albo oświadczenia o zadeklarowanej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą,
- zaświadczenia, o których mowa w art. 8 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, t.j.:
 - o wysokości dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierającego informację o wysokości:
 - przychodu;
 - kosztów uzyskania przychodu;
 - różnicy pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania;
 - dochodów z innych źródeł niż pozarolnicza działalność gospodarcza w przypadkach, o których mowa w art. 6 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej (t.j. W sytuacji gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem);
 - odliczonych od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne;
 - należnego podatku;
 - odliczonych od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

o wysokości dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego zawierającego informację o formie opodatkowania oraz na podstawie dowodu opłacenia składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

- zaświadczenia albo oświadczenia o uzyskaniu dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej *).
- decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne,
- oświadczenia o stanie majątkowym (pracownik socjalny w trakcie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia).
- dokumenty potwierdzające wysokości uzyskanych dochodów z innych źródeł niż wyżej wymienione.

Uwaga! W przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym oświadczeniem lub dokumentem niż wyżej wymienione, Ośrodek może domagać się takiego oświadczenia lub dokumentu.

*)Art. 8 ust. 11. W przypadku uzyskania w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku lub w okresie pobierania świadczenia z pomocy społecznej dochodu jednorazowego przekraczającego pięciokrotnie kwoty:

- 1) kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
 - 2) kryterium dochodowego rodziny, w przypadku osoby w rodzinie
- kwotę tego dochodu rozlicza się w równych częściach na 12 kolejnych miesiący, poczynając od miesiąca, w którym dochód został wypłacony.

*)Art. 8 ust. 12. W przypadku uzyskania jednorazowo dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.

Pliki do pobrania:

- [podanie o pomoc](#)
- [zaświadczenie o wynagrodzeniu](#)